

FIȘA DISCIPLINEI

DISCIPLINA: MISIOLOGIE ORTODOXĂ

Pr. Prof. Dr. Valer BEL

I. FINALITĂȚI

1. Conștientizarea importanței misiunii creștine contextul cultural al lumii contemporane.
2. Formarea unor deprinderi de înțelegere și interpretare teologică a realității cotidiene.
3. Capacitatea de a întreprinde și implementa activități cu caracter misionar în diferite contexte culturale și sociale.
4. Formarea unei deschideri către dialogul cu știința și cultura, precum și cu alte confesiuni creștine și religii

II. OBIECTIVE SPECIFICE

1. Însușirea unor noțiuni și cunoștințe fundamentale referitoare la biblice și teologice ale misiunii creștine.
2. Interpretarea particularităților misiunii creștine într-un context etnic și confesional eterogen.
3. Analiza impactului exigențelor concrete ale mărturiei ortodoxe în lumea de azi.
4. Prezentarea unor conceptele sociale și culturale care contrazic învățătura ortodoxă despre mărturia creștină.
5. Înțeleagerea importanței mărturiei ortodoxe autentice în orizontul cultural al lumii contemporane.
6. Analiza conceptelor sociale și culturale care contrazic învățătura ortodoxă despre mărturia creștină.
7. Interpretarea particularități mărturiei ortodoxe autentice în orizontul ecumenic al lumii contemporane.

III. MODALITĂȚI DE REALIZARE:

Sinteza cunoștințelor, expunere, descoperire dirijată, conversația, exemplificare demonstrativă.

Sistem de proiecție video (PC/laptop, videoproiector). Xerox si hârtie pentru multiplicarea materialelor didactice.

IV. EVALUAREA STUDENȚILOR:

Examen scris/oral, condiționat de predarea și susținerea lucrărilor de seminar, pondere 80 % din nota finală.

Elaborarea și susținerea unei lucrări de seminar repartizate de titularul activităților de seminar, la data stabilită, pondere 20% din nota finală.

V. TEMATICA PRELEGERILOR:

Împărțirea capitolelor pe semestre

1. Semestrul I: capitolele I, II, III
2. Semestrul al II-lea: capitolele IV, V
3. Semestrul al III-lea: capitolul VI (Teologie Pastorală)
4. Semestrul al IV-lea: capitolele VII, VIII (Teologie Pastorală)

Capitolul I: Misiologie ortodoxă

1. Misiologia ca disciplină teologică
 - a. Definiție, obiect, importanța, actualitatea
 - b. Terminologia misionară, relația Misiologiei cu celelalte discipline teologice, bibliografia disciplinei
2. Istoria și perspectiva misiunii ortodoxe
 - a. Retrospectivă istorică asupra misiunii ortodoxe
 - b. Paradigme misionare istoria creștinismului: paradigma misionară Ortodoxă, paradigma misionară Romano-Catolică, paradigma misionară Protestantă
3. Etos misionar ortodox
 - a. Natura misionară a Bisericii; Biserica locală și universală
 - b. Participarea întregii Biserici la misiune; misiune la modul lui Hristos; caracterul personal, existențial, ascetic, filantropic al credinței și misiunii ortodoxe

Capitolul II: Temeiurile biblice și teologice ale misiunii creștine

4. Fundamentarea biblică a misiunii creștine (I)
 - a. Dimensiunea misionară a revelației Vechiului Testament
 - b. Teologia misionară în scrierile evangheliștilor sinoptici
5. Fundamentarea biblică a misiunii creștine (II)
 - a. Teologia misionară în scrierile ioaneice
 - b. Teologia misionară în epistolele pauline și sobornicești
6. Temeiurile teologice ale misiunii creștine: trinitar, hristologic, pnevmatologic și eclesiologic
 - a. Sfânta Treime și misiunea; trimiterea Fiului și caracterul hristologic al misiunii
 - b. Trimiterea Duhului Sfânt, întemeierea Bisericii și inaugurarea misiunii creștine – caracterul pnevmatologic și eclesiologic al misiunii
7. Misiunea creștină în iconomia mântuirii
 - a. Locul misiunii Bisericii în iconomia mântuirii
 - b. Scopul, motivele și aspectele misiunii în relație cu lumea și Împărăția lui Dumnezeu

Capitolul III: Exigențele misiunii creștine

8. Propovăduirea Evangheliei și transmiterea dreptei credințe în contextul Tradiției apostolice
9. Misiunea ca *Zidire a Trupului lui Hristos*. Liturghie și misiune
10. Apostolatul mirenilor ca participare la întreita slujire a lui Hristos și la însușirile Bisericii
11. Mărturia creștină prin sfințenia vieții: familia, monahismul, aghiografia
12. Misiunea Bisericii Ortodoxe în post-modernitate: identitate, pluralism și comuniune
13. Diaspora – o nouă tipologie misionară
14. Educația creștină în dinamica misiunii. Apostolatul media

Capitolul IV: Evanghelie și cultură. Biserica în societate

1. Problema inculturației
2. Teologia Ortodoxă în cultura românească
3. Ortodoxia românească – punte între Occident și Orient
4. Misiunea Bisericii în contextul secularizării, globalizării și pluralismului
5. Biserica în societate: solidaritatea cu lumea, diaconia, misiunea profetică a Bisericii, proexistenta
6. Misiunea Bisericii în societatea românească contemporană
7. Relația Bisericii cu statul din perspectivă misionară

Capitolul V: Biserica Ortodoxă și noile mișcări religioase

8. Aspecte psiho-sociale ale mișcărilor religioase
9. Noi mișcări religioase de factură sincretistă
10. Abateri de la dreapta credință în spațiul românesc (I): grupări desprinse din Ortodoxie și grupări cu tendințe centrifugale
11. Abateri de la dreapta credință în spațiul românesc (II): sincretisme autohtone și Inovații
12. Mișcări pseudo-religioase de factură orientală
13. Ocultism: satanism, vrăjitorie, practici pseudo-medicale
14. Noi mișcări religioase eshatologice cu un prozelitism agresiv

Capitolul VI: Misiune la nivel local

1. Importanța parohiei pentru misiune: unitatea dintre parohie și Biserica locală, dinamica misionară și organizarea parohiei în contextul societății contemporane
2. Orientarea eclesiologică, liturgică și euharistică a parohiei; misiunea și comunitatea parohială
3. Participarea la viața liturgică a parohiei: importanța misionară a participării; mijloace și metode de antrenare în viața liturgică

4. Modalități de evanghelizare și catehizare: cunoașterea iconomiei mântuirii pe baza Sfintei Scripturi; explicarea Crezului și a Sfintei Liturghii
5. Aspectele misiunii creștine la nivel parohial în contextul comunității locale
6. Modalități de împlinire a diaconiei
7. Modalități de realizare a mărturiei creștine
8. Modalități de implementare a unei pastorații misionare
9. Obiecțiuni eterodoxe la adresa misiunii Bisericii Ortodoxe
10. Concepția organizațiilor para-eclesiale despre Biserică și misiunea ei – contra-mărtuie
11. Prozelitismul sectar: definire, mijloace și metode. Frați întru așteptarea dragostei sau atitudinea față de sectari
12. Principii ale prozelitismului sectar
 - a. Relativizarea învățăturii de credință (despre Sfânta Treime, despre Persoana Mântuitorului, despre Sfântul Duh și despre Biserică, despre Sfânta Scriptură)
 - b. Dependența de liderii religioși
 - c. Elecția divină și predestinația
13. Fenomenul pentecostalismului.
 - a. Scurt istoric și dezvoltare
 - b. Pentecostalismul românesc
14. Mișcările charismatice.

Capitolul VII: Mărturia ortodoxă în contextul dialogului intercreștin și interreligios

1. Originea și dezvoltarea mișcării ecumenice. Consiliul Ecumenic al Bisericilor: adunările generale
2. Conferințele misionare mondiale și conferințele Bisericilor Europene
3. Vocația ecumenică a Ortodoxiei
4. Consultațiile interortodoxe pe teme ecumenice
5. Ortodoxia românească în comunitatea ecumenică
6. Mărturie și contra-mărturie creștină ecumenică
7. Formare teologică ecumenică
8. Dialogul cu Biserica romano-catolică. Problema uniaticismului
9. Dialogurile teologice bilaterale

Capitolul VIII: Misiunea Bisericii Ortodoxe în context interreligios

1. Principele opinii creștine referitoare la celelalte religii – retrospectivă istorică
2. Creștinismul și celelalte religii – poziția teologiei ortodoxe actuale
3. Dialogul interreligios în context european și mondial

BIBLIOGRAFIE:

1. Achimescu Nicolae, *Noile mișcări religioase*, Limes, Cluj, 2004.
2. Adrian, Simeon, *Biserica, sectele și frații mincinoși*, Ed. Pelerinul, Iași, 1998.
3. Alexe, Gh., *Practici magice și combaterea lor: Magia și religia creștină*, în S.T., VI (1954), Nr. 7-8, pp. 439-457.
4. Anderson, Gerald H., *Biographical dictionary of Christian missions*, Wm. B. Eerdmans Publishing, 1999.
5. Anderson, Gerald H.; Park, Keun Won, *The theology of the Christian mission*, Christian Literature Society of Korea, 1975.
6. Ankerberg, John; Weldon, John, *Realitatea despre astrologie*, trad. Florin Paladie, Ed. Agape, Făgăraș, 1996.
7. Argatu, Pr. Ștefan, *Stiliștii în România: istoric, adevăr, îndreptare (documente)*, Ed. Mila Creștină, Fălticeni, 2009.
8. Barth, Karl, „Die Theologie und Die Mission in der Gegenwart,” *Zwischen den Zeiten*, 10 (1932), no. 3.
9. Bădulescu, Dan, *Ortodoxie și erezie*, Ed. Agaton, Făgăraș, 2006.
10. Beavans, Stephen B; Roger P. Schroeder, *Constants in context: a theology of mission for today*, Orbis Books, New York, 2004.
11. Bel, Valer, *Misiune, Parohie, Pastorație. Coordonate pentru o strategie misionară*, Ed. Renașterea, Ediția a II-a, Cluj-Napoca, 2006.
12. Bel, Valer, *Teologie și Biserică*, Presa Universitară Clujană, 2008.
13. Bel, Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană*. Ed, Renașterea, Cluj-Napoca, 2010.
14. Best, Thomas F.; Robra, Martin, *Ecclesiology and ethics: ecumenical ethical engagement, moral formation and the nature of the church*, WCC Publications, 1997.
15. Blauw, Johannes, *The missionary nature of the church: a survey of the Biblical theology of mission*, McGraw-Hill, 1962.
16. Bosch, David Jacobus, *Transforming mission: paradigm shifts in theology of mission*, Orbis Books, 1991.
17. Bosch, David Jacobus, *Witness to the World: The Christian Mission in Theological Perspective*, Wipf & Stock Publishers, 2006.
18. Bria, Ion, *Curs de teologie și practică misionară ortodoxă*, Geneva, 1982.
19. Bria, Ion, *Destinul Ortodoxiei*, Ed. IBMBOR, București, 1989.
20. Bria, Ion, *Go forth in peace: Orthodox perspectives on mission*, World Council of Churches, 1986.
21. Bria, Ion, *Liturghia după Liturghie. O tipologie a misiunii apostolice și a mărturiei creștine azi*, Editura Athena, București, 1996.
22. Bria, Ion, *Martyria/mission: the witness of the Orthodox churches today*, Commission on World Mission and Evangelism, World Council of Churches, 1980.

23. Bria, Ion, *The sense of ecumenical tradition: the ecumenical witness and vision of the Orthodox*, WCC Publications, 1991.
24. Briggs, John; Rouse, Ruth, *A History of the Ecumenical Movement: 1968-2000*, World Council of Churches, 2004.
25. Calinic Botoșăneanul, episcop-vicar, *Fenomenul „Biserica Ortodoxă Secretă” – o erezie la început de mileniu III*, Ed. Gedo, Cluj Napoca, 2006,
26. Camps, Arnulf; Verstraelen, F. J., *Missiology: an ecumenical introduction : texts and contexts of global Christianity*, William B. Eerdmans Pub. Co., 1995.
27. Cloșcă, Ciprian Marius, *Ortodoxia și noile mișcări religioase*, Lumen, Iași, 2009,
28. Cojocaru, Haralambie, *Legislația canonică a Bisericii Ortodoxe față de superstiții, magie, vrăjitorie și obscurantism. Combaterea magiei*, în S.T., I (1949), Nr. 5-6.
29. Comănesci, Ioan, *Puterea farmecelor, a vrăjilor și lucrările demonilor*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2008.
30. Cuciuc, Constantin, *Religii noi în România*, Ed. Gnosis, București, 1996;
31. David, Petre I., *Invazia sectelor*, vol. 2, Constanța 1999,
32. Dickson, John P., *Mission-commitment in ancient Judaism and in the Pauline communities: the shape, extent and background of early Christian mission*, Mohr Siebeck, 2003.
33. Dollar, Harold, *St. Luke's Missiology: A Cross-Cultural Challenge*, William Carey Library Pub, 1996.
34. Drăgulin, Gheorghe I., *Împotriva farmecelor și a altor superstiții. Analiză teologică și mod de „dezlegare” a lor*, Ed. Proxima, București, 2004;
35. Dumea, Claudiu, *Religii, Biserici, secte, privite din perspectivă catolică*, Ed. Sapiientia, Iași, 2002,
36. *Ecumenical Missiology: Contemporary Trends, Issues, and Themes*, United Theological College, Bangalore, 2002.
37. Eliade, Mircea, *Ocultism, vrăjitorie și mode culturale*, Ed. Humanitas, București, 2006;
38. Flett, John G., *The Witness of God: The Trinity, Missio Dei, Karl Barth, and the Nature of Christian Community*, Wm. B. Eerdmans Publishing, 2010.
39. *Following Christ in Mission: A Foundational Course in Missiology*, Pauline Books & Media, Boston, MA, 1996.
40. Fuss, Michael, *Rethinking New Religious Movements*, Pontifical Gregorian University, Roma, 1998,
41. Godall, Norman, (ed.), *Mission under the Cross*, Statemets issued by the meeting, International Missionary Council at Willingen, London, 1953.
42. Gurău, Vasilica, *Viața Măicuței Veronica*, vol. 1-2, Ed. Arhetip, Chișinău, 1992,
43. Guthrie, Stan, *Missions in the third millennium: 21 key trends for the 21st century*, Biblica, 2000.
44. Hahn, Ferdinand, *Mission in the New Testament*, Translated by Frank Clarke from German, SCM Press LTD, London, 1965.
45. Hartenstein, Karl, *Die Mission als theologisches Problem: Beiträge zum grundsätzlichen Verständnis der Mission*, Berlin: Furche Verlag, 1933.

46. Healy, Nicholas M., *Church, world and the Christian life: practical-prophetic ecclesiology*, Cambridge University Press, 2000.
47. Himcinschi, Mihai, *Misiune și dialog. Ontologia misionară a Bisericii din perspectiva dialogului interreligios*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2003.
48. Himcinschi, Mihai, *Biserica în Societate. Aspecte misionare ale Bisericii în societatea actuală*, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2006.
49. Himcinschi, Mihai, *Doctrina trinitară ca fundament misionar*, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2004.
50. Himcinschi, Mihai, *Mărturie și dialog. Aspecte misionare în societatea actuală*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2008.
51. Himcinschi, Mihai, *Misionarismul vieții ecleziale*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2008.
52. Ică jr., Ioan; Germano Marani, *Gândirea socială a Bisericii*, Ed. Deisis, Sibiu, 2002.
53. Ică, Ioan, „Dreifaltigkeit und Mission”, în *SUBB.TO*, XLII (1997), nr. 1-2.
54. Ilie, Arhim. Cleopa, *Cuvânt de lămurire în legătură cu rătăcirile stiliștilor*, în B.O.R., nr. 3-4/1955,
55. Iliescu, M., *Despre superstiții*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2007;
56. Jenkins, Philip, *God's continent: Christianity, Islam, and Europe's Religious Crisis*, Oxford University Press US, 2007.
57. Jenkins, Philip, *The next Christendom: the Coming of Global Christianity*, Oxford University Press US, 2002.
58. Jongeneel, Jan A. B., *The philosophy and science of mission*, P. Lang, 1995.
59. Jurcan, Emil, *Satanismul în cadrul ocultismului. O analiză creștină*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009;
60. Kalaitzidis, Pantelis et al. (ed.), *Orthodox Handbook on Ecumenism: Resources for Theological Education*, Regnum Books International, 2014.
61. Kinnamon, Michael, (ed.), „Giver of Life – Sustain you Creation”, Report of Section I, în *Sign of the Spirit: Official Report, Seventh Assembly*, WCC, Geneva, 1991.
62. Kirk, J. Andrew, *The mission of theology and theology as mission*, Gracewing Publishing, 1997.
63. Köstenberger, Andreas J., *The missions of Jesus and the disciples according to the Fourth Gospel: with implications for the Fourth Gospel's purpose and the mission of the contemporary church*, Wm. B. Eerdmans Publishing, 1998.
64. Kozhuharov, Valentin, *Towards an Orthodox Christian theology of mission: an interpretive approach*, VESTA Publishing House, 2006.
65. Larkin, William J.; Williams, Joel F., *Mission in the New Testament: an evangelical approach*, Orbis Books, 1998.
66. Liacopulos, George P., *Church and Society: Orthodox Christian Perspectives, Past Experiences, and Modern Challenges*, Somerset Hall Press, 2007.
67. Lossky, Nicolas, *Dictionary of the ecumenical movement*, WCC Publications, 2002.
68. Manolache, Anca, *Cunoașterea ocultă – falsificare a cunoașterii adevăratei*, în S.T., VI (1954), Nr. 3-4.

69. Mayer, Jean-Francois, *Sectele. Neconformisme creștine și noi religii*, Ed. Enciclopedică, București, 1998,
70. Metallinos, Gheorghios, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, trad. pr.prof Ioan Ică, Ed. Deisis, Sibiu, 2004.
71. Moceanu, Ovidiu, *Visul și împărăția*, Ediția a II-a, Editura Egumenița, Galați, 2007.
72. Mureșan, Radu-Petre, *Alternative spirituale în România*, Ed. Agnos, Sibiu, 2011;
73. Mureșan, Radu-Petre, *Stilismul în România*, Ed. Agnos, Sibiu, 2013,
74. Newbigin, Lesslie, *The Open Secret. An Introduction to the Theology of Mission*, William B. Eerdmans Publishing Company Grand Rapids, Michigan, 1995.
75. Nicodim Aghioritul, Sfântul, *Despre vrăjitorie*, trad. Ion DIACONESCU, Ed. Sophia, București, 2003.
76. Oborji, Francis Anekwe, *Concepts of mission: the evolution of contemporary missiology*, Orbis Books, 2006.
77. Pavel, Aurel; Ciprian Toroczka, *Adevăratul și falsul ecumenism. Perspective ortodoxe asupra dialogului dintre creștini*, Editura Universității Lucian Blaga, Sibiu, 2010.
78. Pestroiu, David, „Atitudinea Bisericii Ortodoxe față de manifestările oculte”, în: *Glasul Bisericii*, 7-9/2008.
79. Pestroiu, David, „Combaterea ocultismului în opera Sfântului Vasile cel Mare, studiu publicat în *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă „Patriarhul Justinian” a Universității din București*, Anul IX (2009).
80. Pestroiu, David, „Ocultismul contemporan: expansiune și disimulare”, prelegere publicată în volumul: *Invazia non-valorilor într-o lume multimedia. Criza spirituală și discreditarea Sacrului*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2010.
81. Pestroiu, David, „Ocultismul contemporan: expansiune și disimulare, prelegere publicată în volumul: *Invazia non-valorilor într-o lume multimedia. Criza spirituală și discreditarea Sacrului*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2010.
82. Pestroiu, David, *Activitatea noilor mișcări religioase în București, astăzi. Analiză misiologică*, în *Epifania*, revistă de dialog ortodox, Nr. 19, Iași (decembrie 2011 - februarie 2012).
83. Peters, George W., *A Biblical Theology of Missions*, Moody Publishers, 1984.
84. Petraru, Gheorghe, *Misiologie ortodoxă. I. Revelația lui Dumnezeu și misiunea Bisericii*, Ed. Panfilius, Iași, 2002.
85. Petraru, Gheorghe, *Ortodoxie și Prozelitism*, Trinitas, Ed. Mitropoliei și Bucovinei, Iași, 2000.
86. Petraru, Gheorghe, *Teologie fundamentală și misionară. Ecumenism*, Ed. Performantica, Iași, 2006.
87. Petraru, pr. dr. Gheorghe, *Secte neoprotestante și noi mișcări religioase în România*, Ed. Vasiliana 98, Iași, 2006,
88. Ponraj, S. Devasagayam, *An introduction to missionary anthropology: the principles and practices of communication of the gospel in cross-cultural contexts of India*, Mission Educational Books, 1993.
89. Radu, Dumitru, *Îndrumări misionare*, Ed. IBMBOR, București, 1986.

90. Rezuș, Petru, *Considerațiuni asupra originii și combaterii superstițiilor, obscurantismului, bigotismului, fanatismului și fatalismului*, în G.B., XII (1953), mai-iulie.
91. Rezuș, Petru, *Superstițiile și combaterea lor*, în S.T., II (1950), Nr. 9-10.
92. Rodion, (Părintele), *Oameni și demoni*, Ed. Schimbarea la Față, 1999.
93. Schmemmann, Alexander, *Church, world, mission: reflections on orthodoxy in the West*, St Vladimir's Seminary Press, 1979.
94. Schwarz, Hans, *Theology in a global context: the last two hundred years*, Wm. B. Eerdmans Publishing, 2005.
95. Senior, Donald; Stuhlmueller, Carroll, *The Biblical foundations for mission*, Orbis Books, 1983.
96. Shaw, Russell, *Catholic Laity in the Mission of the Church*, Requiem Press, 2005.
97. Sonea, Cristian, „Repere ale rolului și ale responsabilității laicilor în teologia Părinților Apostolici”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa*, nr. 2, 2010.
98. Sonea, Cristian, *Apostolat și responsabilitate. O viziune teologică asupra misiunii laicului*, Presa Universitară Clujană, 2015.
99. Stamoolis, James J., *Eastern Orthodox Mission Theology Today*, Maryknoll, New York: Orbis Books, 1986.
100. Stan, Liviu, *Superstițiile și obscurantismul mistic*, în S.T., II (1950), Nr. 3-6.
101. *Statements on Mission by the World Council of Churches 1980-2005*, WCC Publications, Geneva.
102. Stăniloae, Dumitru, „Witness Through Holiness of Life”, în Ion Bria (ed.), *Martyria / Mission: The Witness of the Orthodox Churches Today*, Geneva, World Council of Churches, 1980.
103. Stăniloae, Dumitru, *Formele și cauzele falsului misticism. Domeniul magiei*, în S.T., IV (1952), Nr. 5-6.
104. Tache, Sterea, *MISA – duplicitatea absolutului?*, în G.B., LXIII, 5-8/2004;
105. Tennent, Timothy C., *Invitation to World Missions: A Trinitarian Missiology for the Twenty-first Century*, Kregel Academic, 2010.
106. Terry, John Mark; Smith, Ebbie C.; Anderson, Justice, *Missiology: An Introduction*, B&H Publishing Group, 1998.
107. Timiadis, Emilianos, *Preot, parohie, înnoire. Noțiuni și orientări pentru teologia și practica pastorală*, trad. Paul Brusankowski, Ed. Sofia, București, 2001.
108. Tippett, Alan Richard, *Introduction to missiology*, William Carey Library, 1987.
109. Urzică, Mihail, *Minuni și false minuni*, Ediția a doua, Ed. Anastasia, București, 1993,
110. Vasilescu, Emilian, *Religie, superstiție, ocultism, spiritism și teosofie*, în S.T., I (1949), Nr. 5-6.
111. Vassiliadis, Petros, *Eucharist and witness: Orthodox perspectives on the unity and mission of the church*, WCC Publications, 1998.
112. Verkuyl, Johannes, *Contemporary Missiology: An Introduction*, W. B. Eerdmans Pub. Co, Grand Rapids, 1978.

113. Vernet, Jean, *Sectele*, Ed. Meridiane, București, 1996,
114. Veronis, Luke, „Orthodox Concepts of Evangelism and Mission”, in *The Study of Evangelism: Exploring a Missional Practice of the Church*, Wm. B. Eerdmans Publishing, 2008, pp. 130-175.
115. Vulpesu, Const. (procuror trib. Putna), *Rătăcirea Calendaristă*, Tipografia concesionară Alexandru Țerek, Iași, 1935.
116. Ware, James Patrick, *The mission of the church in Paul's letter to the Philippians in the context of ancient Judaism*, BRILL, 2005.
117. Wilson, Bryan, Cresswell, Jamie, *New Religious Movements. Challenge and response*, Routledge, London-New York, 1999.
118. Wright, Christopher J. H., *The Mission of God: Unlocking the Bible's Grand Narrative*, InterVarsity Press, 2006.
119. Yannoulatos, Anastasios, *Misiune pe urmele lui Hristos*, trad. Ștefan L. Toma, Ed. Andreiana, Sibiu, 2013.
120. Yannoulatos, Anastasios, „Orthodox Mission – Past, Present, Future”, în George Lemopoulos (ed.), *Your Will Be Done: Orthodoxy in Mission*, Geneva: World Council of Churches, 1989. pp. 89-101.
121. Yannoulatos, Anastasios, „The Purpose and Motive of Mission”, în *International Review of Mission*, 54 (1965).
122. Yannoulatos, Anastasios, *Facing the world: Orthodox Christian essays on global concerns*, St Vladimir's Seminary Press, 2003.
123. Yannoulatos, Anastasios, *Mission in Christ's way: an Orthodox understanding of mission*, Holy Cross Orthodox Press, 2010.
124. Zizioulas, Ioannis, *Euharistie – Episcop – Biserică*, Ed. Basilica, București, 2009.